

Nr. 2/2021, 15. årgang

Tynset

Tema | Det "rurbane" Tynset

Informasjon
fra Tynset kommune

*Fra høyre:
Kristina Horten, 21 år, Tyllidalen/Budapest
Yekta Amalie Mikkelsen, 17 år, Tynset
Kornelia Sundberg, 17 år, Tynset
Emma Rønningen 16 år, Tyllidalen
Mari Solvang Aamodt 17 år, Tyllidalen*

Fem jenter om Tynset

Tynset kommunes bystatus og stedsutvikling har vært mye diskutert i lokale medier i vår. Gjennom både intervjuer, kronikker og leserbrev er innbyggernes sterke engasjement for Tynsets utvikling kommet til syne. Men hva med ungdommen som ikke diskutere i mediene, hva mener de? Forskning viser at unge kvinner som reiser fra bygda i mindre grad enn menn vender tilbake. Hva mener de om å være ungdom på Tynset, og hva må Tynset kunne by på for at de kanskje en gang flytte tilbake etter endte studier?

Om å være ungdom på Tynset

– *Hva er fint, hva savner dere?*

Mari synes det er mye bra ved å vokse opp og være ungdom på Tynset. Det er mange fritids-tilbud, både innen idrett og kultur til å være en så liten kommune, og ikke flere innbyggere enn det vi er.

Yekta setter stor pris på tryggheten, og friheten det gir ved å vokse opp på et lite sted.

– Jeg tror vi har større bevegelsesfrihet her enn mange ungdommer som vokser opp i by. Tynset er et godt sted å vokse opp, er aldri redd for å gå ute alene. Her kan vi sende unger ut for å leke alene, folk følger med. Kristina er helt enig.

– Her kan vi gå alene til skolen fra vi går i 1. klasse, ingen tenker på at det er forbundet fare med det. Jeg har ei venninne i Oslo som vokste opp med et atskillig strengere sett regler for hva man kunne, og ikke kunne gjøre, enn jeg som er vokst opp i Tyllaldalen.

Yekta mener et av fortrinnene ved å være ungdom på et lite sted som Tynset er den korte veien til "makta". Ungdom blir involvert i politiske prosesser gjennom Unges råd (finnes i hver kommunene, red. anm.), som er helt fantastisk. Her er også et eget Ungdomsråd for hele Fjellregionen. Jeg tror det er lettere å bli både hørt, og sett, som ungdommer på et mindre sted.

Om bystatus

Tynset har fått bystatus. Hva mener dere Tynset mangler av "byaktiviteter"?

– Hvorfor skal Tynset ha bystatus, spør Kristina. Vi er et lite tettsted, som jeg mener ikke har behov for å bli anerkjent ut fra status by eller bygd. Vi behøver ikke presse urbaniteten på et sted som Tynset. Det er viktig at bygda får beholde sin identitet som et lite tettsted knyttet til natur og kultur, og heller dyrke tettstedkvalitetene; nærheten til det meste og andre faktorer, som vi har nevnt noen av her.

– Et sted jeg kan gi mine potensielle barn en trygg og god oppvekst er mer interessant å flytte tilbake til enn nødvendigvis et sted med urbane trekk, mener Kristina.

– Jeg savner et tettere, bilfritt og mer aktivt sentrum, sier Kornelia.

– Gjerne med en utescene og minigolf kanskje, og kafeer og barer, som er mer tilpasset vår aldrer. I dag har vi Svermeren, thats it.

– Jeg savner også et sentrumsnært sted innendørs, hvor ungdom kan samles, og som er åpent utover kveldene slik at vi slipper å være ute og fryse! Et uformelt, sosialt fristed hvor vi kan droppe innom, høre musikk, og bare være sammen. Kan kommunen hjelpe oss med det? Nå er det ved parkeringsplasser ved Kiwi og Domus ungdommen trekker til.

– For oss virker en aktivitetspark til 12-15 millioner kroner overdrevent, sier Yekta. Muligheter for å drive aktiviteter har vi allerede i skoleområdet med lekeområdet ved barneskolen, klatrevegg scateboardramper og ballbaner.

Kristina bor i storbyen Budapest med yrende kafé- og kulturliv. Her er det lagt stor vekt på å etablere mange grønne punkter hvor folk i alle aldre kan samles, hundeparker og trilleparker.

– Men med skog og fjell rett utenfor døra det er vel ikke først og fremst grønne parker vi trenger på Tynset. Store deler av året er det vinter. For ungdommen på Tynset er det heller et behov for møtesteder innendørs, fri for voksenorganisering, mener hun.

Byaktiviteter for disse jentene er ikke nødvendigvis ønsker om mer urbane kaféer, butikker og skybar. Emma mener det er like viktig for et sted med bystatus å ha et bedre utviklet kollektivtilbud, eller smartere transportsystem, spesielt i aksen øst-vest i kommunen. Tynset er en

langstrakt kommune og mange ungdommer bor ute i grendene.

– De fleste vennene mine bor på Tynset, forteller Emma.

– Jeg er ikke med i noen organisert idrett og da ønsker jeg et sted hvor jeg kan være sammen med vennene mine. Da må jeg å dra til Tynset og sentrum for å treffe dem. Nå må jeg kjøres av foreldre og planlegge mye mer.

– Kan vi tenke nytt om mer effektiv transport, spør jentene. De understreker også at vi som bor i Fjellregionen er i en posisjon hvor vi kan benytte oss av det beste fra by og land.

– Hamar og Trondheim ligger bare 2-3 timer unna. Da er det fint å kunne gå på McDonalds, fordi vi ikke kan gjøre det her, men dette ikke et tilbud vi direkte savner her på Tynset. Kornelia gjentar imidlertid sitt ønske om flere utesteder mer rettet mot ungdom som målgruppe. Et kveldsåpent kulturhus med tilbud utover kveldene, er også noe som nevnes.

Om utdanning og jobb

Kristina er fast bestemt komme tilbake til Tynset etter endte veterinærstudier i Budapest, hvor hun har fire og et halvt år igjen av studiene. At hun valgte utdanning i utlandet var en kombinasjon sterk reiselyst og at det var lettere å komme inn på veterinærstudiet i Budapest.

– Her i Norge må man jo ha 6 i alle fag for å ha en sjans, forteller Kristina. Hun var aldri i tvil om yrkesvalget. Det var ikke tuftet på bevisst ønske om framtidig bosted.

– Jeg ville bli veterinær. Ferdig. Det er det jo alltid behov for veterinærer her i regionen, som nå også har flere dyreklinikker.

Yekta stiller spørsmålet om hvorfor ikke styrke eller spille mer på det vi har gode skole og utdanningssentra i regionen?

– Gode skoler er tiltrekkende i seg selv, mener hun.

– Vi kan ikke legge ned linjer som er fremtidsretta, som toppidrett og en sterk musikklinje, men jobbe for å beholder linjer og satse på å utvikle utdanningstilbud, som gjør Tynset attraktiv for ungdom som kan flytte hit!

– Det er jo helt eksotisk om det kommer brumundøler til Nord-Østerdalen, er jentene leende enige om.

– Da må vi få en boligpolitikk som i større grad legger til rette for øke leiemarkedet. Det bygges trendy boliger i boligfelt, men det er alt for få boliger til leie, mener Yekta.

– Det bør være mulig å fylle opp linjer ved VGS med elever fra sør i fylket, og da må det legges til rette for et et boligmarked hvor det er mulig å leie små leiligheter og hybler.

– *Hva er viktigst for dere hvis dere tenker på å komme tilbake til Tynset?*

– For meg er det viktig at Tynset og regionen har et mangfoldig jobbtillbud vi kan velge mellom, sier Mari.

Kornelia vet ikke om hun kommer til å flytte hit igjen, men understreker t hun vil alltid ha en tilknytting Tynset.

Av den over et år lange koronaenpandemien har jentene lært at det er viktig å ha "trygge" jobber. Samtidig ser de også mulighetene og konturene av et framtidig mer fleksibelt arbeidsmarked, med eksempelvis hjemmekontor på Tynset og jobb i mer sentrale steder og byer. Flere er heller ikke fremmed for å starte egne foretak, Yekta med egen praksis som psykolog, som hun ønsker å bli, og Emma kanskje med egen hudpleiesalong. Da må det være miljøer som gjør at gründere ønsker å slå seg ned her.

Magasinet Tynset

Nr. 2/2021, 15. årgang

Ansvarlig utgiver
Tynset kommune
2500 Tynset

Ansvarlig redaktør

Morten B. Often (*ass. kommunedirektør*)

Kontakt

Telefon: 62 48 50 00
Telefaks: 62 48 50 11
Epost: postmottak@tynset.kommune.no
Internett: www.tynset.kommune.no

Annonsering i informasjonsmagasinet

Ta kontakt for informasjon om annonsering og bistand med utforming:

INGRAFO AS, Bakkagata 51, 2540 Tolga
Telefon 62 11 71 99 / 952 07 555
Epost post@ingrafo.no

Grafisk utforming

INGRAFO © 2021
www.ingrafo.no

Foto 1. omslagsside

"Det rurale omgir det urbane"
© Thorbjørn Liell / Ingrafo

Opplag

3.800

Trykk

Flisa Trykkeri AS

Miljøspalten

FNs utviklingsagenda og Agenda 21

Tekst: Hilde Irene Aanes

Illustrasjon: www.regjeringen.no

Som ung student ved distriktshøgskolen i Bø i Telemark sist på åttitallet, var rapporten "Vår felles framtid" pensumslitteratur. Rapporten var utarbeidet av Brundtlandkommisjonen, ledet av vår tidligere statsminister, Gro Harlem Brundtland. Kommisjonen var opprettet av FN i 1983, som Verdenskommisjonen for miljø og utvikling. Mandatet var å se på miljø- og fattigdomsproblemene og foreslå utviklingsstrategier som kunne løse dem i sammenheng. Målet er å utrydde ekstrem fattigdom og sult innen 2030.

Bærekraftig utvikling var det nye begrepet i denne rapporten, og betegnet hvordan miljø, økonomi og sosial utvikling var knyttet tett sammen. Hovedbudskapet var at verdenssamfunnet må innrette seg og gjøre det som kreves for å sikre at behovene til dagens mennesker blir dekket uten at det svekker grunnlaget for framtidige generasjoner til å få dekket behovene sine.

I 1992 ble den første konferansen om bærekraftig utvikling avholdt. Her ble grunnlaget for handlingsplan for en mer bærekraftig utvikling lagt, Agenda 21. Denne handlingsplanen er videreutviklet, og i 2015 vedtok FN's generalforsamling de 17 målene, som vi i dag kaller for bærekraftsmålene. Agenda 21 ble med dette endret til Agenda 2030. Handlingsplanen med bærekraftsmålene utgjør den politiske overbygningen for regjeringens arbeid nasjonalt og internasjonalt. Bærekraftsmålene krever felles innsats fra myndigheter, sivilsamfunn og privat sektor i alle land. Regjeringens utviklingspolitiske prioriteringer er godt forankret i 2030-agendaen. For hvert av de 17 målene er det et departement som er ansvarlig for koordinering av oppfølging av bærekraftsmålene.

Disse målene er som kjent også nedfelt i kommunens arbeid med hvordan vi ønsker å tilrettelegge Tynset som kommune og by i framtiden. Vi er heldige, som verken har ekstrem fattigdom eller sult. Det betyr ikke at vi ikke kan bli bedre samtidig som vi strekker oss mot det vi ikke allerede har løst.

I miljøspalten er det mål nr. 11, bærekraftige byer og samfunn, og mål nr. 13, stoppe klimaendringene, som har fokus. Men, som også Brundtlandkommisjonen kom fram til; alt henger sammen med alt! Gjennom god samfunnsplanlegging kan vi legge til rette for utvikling i positiv retning. Det betyr ofte å løfte de svakeste i samfunnet, sørge for likeverd, ikke minst via noe så enkelt som tilgjengelighet. De tause stemmene, de er det viktig å høre på. Boforhold, status, likhet og stolthet.

Kilde: Transit Magasin, Det globale perspektivet

Vil etablere næringsforening og Næringslivets dag

Da har jeg knappe 6 måneder bak meg som næringssjef i Tynset kommune. Mange dager er tilbrakt på farten for bedriftsbesøk rundt omkring i kommunen!

Tekst: Dag Nyeggen
Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Jeg er imponert over kreativitet, pågangsmot, arbeidsvilje og ikke minst vilje til å ta risiko, en viktig faktor for all bedriftsetablering.

Næringslivet i vårt område er omfangsrikt, og det er vilje blant flere til å etablere nye virksomheter. Næringsstomer er etterspurt og kommunen vil gjerne tilrettelegge nye næringsstomter etter ”hyllevareprisnippet”. Det betyr at når et aktuelt område for næring er ferdig regulert skal det avskoges, planeres og grunnfundamenteres, og gjerne ha vann, avløp, strøm og fiber fremført til tomtegrensen. På den måten kan næringsdrivende komme raskest mulig i gang med byggeprosessen. Kommunen ferdigstiller nå tomten i Tylldalslia samtidig som vi beregner kostnaden før vi eventuelt går videre med Østerdalsporten Nord. Den såkalte dataparktomta syd i Tylldalen er fremdeles ledig, men ikke opparbeidet, Det samme gjelder en tomt på Auma, som et par politikere lanserte for noen uker siden. Risenga i Røroskrysset er et annet område. Her har en gruppe entreprenører i samarbeid med grunneierne etablert Risenga Eiendom for å se på mulighetene for å opparbeide området, slik at det innen overkommelig tid kan aktualiseres som attraktive næringsstomter nordover fra Røroskrysset. Dette er et flott initiativ og i tråd med utviklingen av Tynset by, ved at sirkelen rundt stasjonsbyen blir gradvis større og slik at det kompakte ivaretas. Næringsetableringer på Risenga er langt nærmere i tid, og mer relevant enn etableringer ved Motrøskrysset, som mer bli å anse som en satellitt med tanke på byutvikling.

Med disse aktivitetene som bakteppe ser jeg det også som opportunt å etablere en næringsforening på Tynset som favner hele kommunen, med de bedrifter som er etablert innen bransjer som reiseliv, IT, regnskap, revisjon, handel, lokalmat, bygg, anlegg og industri generelt. En aktiv næringsforening skal bidra til å gi bedriftene gode kår og samtidig være en god diskusjonspartner og pådriver overfor kommuneledelse og politikere.

Vi er en gruppe som ser for oss å arrangere Næringslivets dag en ettermiddag til høsten, om pandemien er under kontroll da. Den kan

huses i storsalen i Tynset rådhus. Det er mange interessante temaer som kan danne grunnlag for et spennende program. Denne dagen skal være et kick-off med lett program, som vil bli fulgt opp med tilvarende arrangementer på nyåret, og senere i 2022.

Gründerbedrifter med dyktige kvinner i spissen er det flere av i Tynset. Disse har hver sin historie å fortelle. Her står lokalmat sentralt og i prosessen vi er i nå med å skape nye tilbud i Tynset sentrum, ser vi lyst på at vi på sikt kan ha spisesteder som kan ta opp i seg matkulturen i vårt distrikt og samarbeide med matfag på Nord-Østerdal videregående skole. Vårt mål må være at denne linjen sikres for mange år fremover. Vi har også gode eksempler på ungt entreprenørskap. Kan våre ungdommer tenke nytt i valg av yrkesfag, slik våre bedrifter får sikker tilgang til kompetanse i årene fremover? Etter stortingsvalget er det dessuten svært interessant å ha et panel med politikere, som blir konfrontert partiprogram og lovnader før valget, som nå skal manifesteres i realpolitikk.

Vi ønsker å ha et mingleområde i kulturhuset. Her kan vi ha stands fra bedrifter, som vil vise seg frem, og tapasmat til kaffepauser og kvelds skal vi selvsagt hente fra våre supre lokalprodusenter! Vel, programmet for denne kvelden og påfølgende arrangementer skal vi komme tilbake til, og her skal Klosser, Innovasjon Norge, Ungt Entreprenørskap og Tynset kommune samarbeide godt om et alle tiders arrangement!

Det er også et stort engasjement rundt om for å etablere nytt liv på by'n. ”Tynsetbyens venner” er under etablering, og initiativtaker og ildsjel, Bjørn Børresen, har sparket i gang en debatt som mange har engasjert seg i. Dette er et godt eksempel på hvor viktig personlig engasjement er for å skape endringer som folket etterspør. Nettavisen Tynsetingen grep tak i dette og arrangerte nylig en debatt med dynamikk og trøkk som på ny har skapt enda mer debatt, som gir oss et engasjement rundt Tynset som vi ikke har hatt på mange år. Det er kjærkomne bidrag til liv og røre og nytt folkeliv i vår kjære småby!

Uteområdet ved skolene

Familien Aasen Kveberg benytter seg ofte av Tufteparkens mange muligheter for ulike treningsøvelser. F.v. Anne, mor Gunn, far Bjørn Magne og Mali

Landskapsarkitektene FESTE AS har utarbeidet en helhetlig plan for uteområdet ved skolene i sentrum. Utbygginga er godt i rute, men trenger noe mer tid for å bli ferdigstilt.

Tekst: Kjell Olav Høistad
Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Status pr. mai 2021 er at følgende er gjort av aktivitetstiltak i uteområdet: Lekeområdet for småtrinnet sør/øst for Tynset barneskole er opprustet med sklier, husker og balanseapparater. På området sør for skolen er det bygd klatretårn med fallunderlag av jungelbark. Det er nå bestemt å rive den gamle klatreparken, og erstatte den med en ny. Klatreparken har stått i 20 år, og er nå moden for utskifting. Vi håper å få satt opp ny klatrepark til skolestart 2022. Det er montert tre klatrevegger i området: En på barneskolen, en på ungdomsskolen og en på sørveggen av Tynsethallen.

Ungdomsskolen har fått en betydelig oppgradert skolegård med supernova/karusell, bordtennisbord, sittepall og tuntre. Mellom ungdomsskolen og gamle Holmen videregående skole er det anlagt Tuftepark med ulike treningsapparater. I Tufteparken er det også anlagt bane for volleyball. På Holmenplassen er det bygd kunstgrasbane på 50 ganger 30 meter. Denne kan igjen deles på tvers i to småbaner. Banen er belyst. Elever ved NØVGS byggfag har snekret kasser for omramming av banen.

Det som gjenstår nå, er å få montert seks lavterskel treningsapparater utenfor Tynset opplæringscenter. Utendørs bordtennisbord skal også settes ut på dette området. Ved inngangen til Tynset opplæringscenter og Domstolene gjenstår noen arbeider. Overbygd sykkelparkering skal bygges i nærhet til inngangen.

Det er bygd flotte overbygde skur for sykkelparkering mellom ungdomsskolen og barneskolen. På takene av skurene er det montert solcellepaneler for produksjon av strøm til skolen. Elever ved videregående skole bygg- og elektro fag har bidratt med snekring og kabling.

Trafikksikkerhetstiltak

Parallelt med aktivitetstiltak er det gjort flere trafikksikkerhetstiltak i området. Målet er å gjøre hele skoleområdet til et bilfritt område. Det gjenstår å gjøre noen arbeider i Skolegata, og siden stenge denne for innkjøring opp forbi ungdomsskolen og inn på barneskoleplassen.

Det er også gjort betydelige trafikksikkerhetstiltak i Arnemoveien ved barneskolen. Enveiskjøring opp Arnemoveien, gjennom Holmen-gata ut til Aumliveien gjør at man unngår rygging og snuing når det bringes og hentes barn ved barneskolen. Nytt fortau er anlagt i Holmen-gata. Det er etablert mange nye og sikre ganglinjer i området. Her har vi fått god hjelp av Statens vegvesen og Innlandet fylkeskommunes trafikksikkerhetsutvalg med økonomisk støtte. Det er bygd sikre ganglinjer fra bussoppstillingsplass inn på Holmenplassen, gjennom det nye parkeringsområdet i sjukehusskogen, og fra krysning Sjukehusveien/gangvei fra Haverslia videre mot skolene og ned til sentrum. All parkering foregår nå sør for skoleområdet. Det er nyanlagte parkeringsplasser i Sjukehusskogen, på plassen sør for Holmenhallen og ved inngang til Domstolene og Tynset opplæringscenter. Selve Holmenplassen er nå avstengt med bom.

I planen fra FESTE ligger det inne en løsning med å gjøre deler av Holmenplassen tilrettelagt for kulturarrangementer. Man tenker tribune/sitteplasser i skråning mot Tufteparken og Tynset opplæringscenter, med mobil scenerigg på plassen.

Det som skal gjøres i sommer, er å fullføre området utenfor Tynset opplæringscenter.

Kommuneamarbeide om regional plan for energi- og klima

Kommunene Alvdal, Os, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset har etablert et samarbeid for å utarbeide en regional kommunedelplan for energi- og klima. Prosjektet er 2-årig, med målsetting om vedtak av regional kommunedelplan for energi- og klima for hele regionen våren 2023.

En egen prosjektstilling med Rendalen som vertskommune, er utlyst. Kommunene samarbeider på mange områder, og ønsker nå å utvide samarbeidet ytterligere for å knytte sammen ressurser og kompetanse i regionen for å løse felles klimautfordringer. De største utslippene i regionene er knyttet til transportsektoren og landbruk, og kommunene ønsker å komme fram til effektive og målbare tiltak tilpasset fjellregionen. Kommunene ønsker også å sette søkelys på utslipp fra egen virksomhet og har derfor tilknyttet seg Klimapartnere Innlandet for utarbeiding av kommunevise klimaregnskap.

Klimapartnere er Norges viktigste partnerskap for grønn næringsutvikling og er tett på i regioner i hele Norge med over 300 partnervirksomheter. Klimapartnere Innlandet er blant nettverkets ferskeste tilskudd og ble etablert i 2019 under Innlandet Fylkeskommune. Visjonen er at Norge lykkes med omstilling for å nå 1,5 graders-målet. Norges klimamål er ikke nok, og flere av våre fylker, byer og kommuner er langt mer ambisiøse. Alle Klimapartnere utfordres om å bli fossilfri og kutte sine direkte utslipp innen 2030. Dette er en oppfordring mange allerede har tatt på strak arm og er i rute til å levere på! Partnerskapet tilrettelegger for deling av grønne løsninger og samarbeider på tvers.

Kommunene i Fjellregionen Nord-Østerdalen har laget en felles regional plan for klima og miljø og partnerskapet blir en del av dette arbeidet. Det er et ønske om å få bedre oversikt over – og å kunne ta kontroll på egne utslipp, noe som spesielt vil muliggjøres gjennom klimaregnskapet.

Klimapartnere-metoden innebærer noen vesentlige forpliktelser: Forankre klimaarbeidet i toppledelsen, ha systematisk miljøstyring gjennom miljøsertifisering som Miljøfyrtårn, EMAS eller ISO, gjennomføre årlig klimaregnskap og betale årlig kontingent.

Amund Hagen Kristiansen og Camilla T. Lillehagen i Klimapartnere Innlandet er stolte over de fremoverlente kommunene i regionen og ser fram til å kunne bistå i dette viktige arbeidet. Foto: Klimapartnere Innlandet

Nytt fra byggesaksavdelingen

Endringer i byggereglene fra 1. mai 2021

Du kan nå bygge følgende uten å søke:

- Tilbygg som verken har et samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) på over 15 m². Tilbygget må være understøttet. Tilbygget kan ikke overstige to etasjer eller plan på det eksisterende byggverket. Tiltakshaver skal melde fra til kommunen om tiltaket og plasseringen senest innen fire uker etter at det er ferdigstilt, slik at kommunen kan oppdatere kart- og matrikkeldata.
- Terrasser som har en høyde på inntil 1,0 m fra eksisterende terreng, er forbundet med en bygning, og ikke stikker lenger ut fra bygningens fasadeliv enn 4,0 m. Slike terrasser kan ha et tilhørende rekkverk på inntil 1,2 m, men kan ikke være overbygde. Avstanden til nabogrensen skal være minst 1,0 m.

Tiltaket kan ikke komme i konflikt med planformål, plankart eller planbestemmelser om blant annet byggegrens, avstandskrav og utnyttelsesgrad for eiendommen.

Se byggesaksforskriften (SAK10) og plan- og bygningsloven for ytterligere beskrivelse av hvilke tiltak som er unntatt søknadsplikt.

Gebyrfritak for rivning i 2021

I Tynset kommune er rivning fritatt for saksbehandlingsgebyr i 2021. Gebyrfritaket medfører likevel ikke at du kan rive en bygning uten å følge regler om søknadsplikt gitt i plan- og bygningsloven. Minner om at rivning og rehabilitering av bygning over 100 m² eller rivning av tiltak som skaper mer enn 10 tonn avfall, utløser krav om avfallsplan og miljøsaneringsbeskrivelse. Helse- og miljøfarlige stoffer skal kartlegges før rivearbeid kan påbegynnes.

VALG : STORTINGS- OG SAMETINGSVALGET 2021

Mandag 13. september gjennomføres stortingsvalget. For sametingsvalget er det kun forhåndsstemming til det valget i Tynset. Tynset kommune gjennomfører valg også søndag 12. september.

Stemmekretsene og valglokalene er som ved tidligere valg: Holmen (Smea i kulturhuset), Tyllidalen (samfunnshuset) og Kvikne (skolen). Åpningstider i valglokalene vil offentliggjøres i god tid før valget starter.

Den ordinære forhåndsstemmeperioden er fra 10. august til 10. september. Du kan "tidligstemme" fra 1. juli. Forhåndsstemmegivningen foregår på servicetorget i Tynset rådhus. Det vil også bli anledning til å forhåndsstemme ved institusjonene, Tynset sjukehus og Nord-Østerdal vgs.

Situasjonen med covid-19 vil medføre at vi i år må gjøre noen spesielle tiltak. Det er viktig at smitteverntiltakene overholdes, og dette kan vi best sikre ved å være færre i valglokalene og holde avstand til hverandre. For at alle skal få stemme i trygge omgivelser, vil kommunen etablere ekstra stemmelokaler. Hvorvidt disse blir brukt, er avhengig av smittesituasjonen på valgtidspunktet. Stortinget har vedtatt midlertidige endringer i valgloven som ivaretar at de som ev. oppholder seg i karantene eller isolasjon også skal få stemt. Alle som ønsker det, skal få

avgi sin stemme! Valgperioden i Norge er lang. Vi oppfordrer velgerne til, så langt det er mulig, å spre sin valgdeltakelse.

Digitalt valgkort

Ved det kommende stortingsvalget og sametingsvalget får du tilsendt valgkortet ditt digitalt.

Å få valgkortet er først og fremst en bekreftelse på at du har stemmerett ved valget. På valgkortet står det også i hvilken valgkrets du tilhører slik at det er enkelt for deg å vite hvor du skal stemme på valgdagen. Dersom du har med deg valgkortet i valglokalet, er det enklere og raske for valgfunksjonærene å finne deg i manntallet.

Valgkortet er derfor veldig nyttig for deg som velger og for valgfunksjonærene. Det digitale valgkortet er tilgjengelig på din smarttelefon. Personer som har reservert seg mot elektronisk post i kontakt- og reservasjonsregisteret, eller som ikke har oppdatert eller bekreftet kontaktinformasjonen sin i registeret de siste 18 månedene, kommer til å få valgkortet tilsendt på papir.

Godt valg!

Fjern gjerder som er til fare for dyr og folk

Tynset kommune oppfordrer alle sine grunneiere til å fjerne gjerder som er uten funksjon, nedfelte eller defekte for å unngå dyretragedier. Rene piggrådsgjerder, gamle og delvis nedfelte gjerder og strømgjerder uten hyppig tilsyn og strøm er til fare for dyr.

Du som er grunneier av en landbrukseiendom eller har ei hytte har en plikt til å holde et hvert gjerde i orden. Det som ikke blir brukt må fjernes slik at det ikke er til fare for mennesker eller dyr. Det er altfor mange gamle gjerder som delvis eller helt ligger nede i kommunen vår, og som utgjør en fare. Nedfalte eller defekte gjerder er ofte lite synlig og representerer en særlig risiko for skade både på dyr og mennesker. Det finnes mange eksempler på at dyr har blitt påført store lidelser på grunn av gjerder som ikke er holdt vedlike. Vi ser tilfeller der elektrisk gjerde settes opp uten tilkobling til strøm og uten tilsyn i lengre perioder. Dette er ikke lov. Vi har hatt tilfelle av sau og vilt som har vikla seg inn i slike gjerder og blitt liggende uten mulighet for å komme seg løs. Du har ansvaret.

Har du gjerde til innmark eller i utmark?

Da har du et ansvar for å føre nødvendige tilsyn og gjøre tiltak for å forhindre at gjerdet ditt påfører dyr unødvendig påkjenning og belastninger. Dette gjelder for alle dyr som ferdes i området.

Er ikke gjerdet lenger i bruk?

Ta bort gjerdet eller gjerderester. Da utgjør det ingen fare lengre. Mattilsynet har mulighet til å pålegge deg å fjerne gjerdet når det utgjør en fare for dyrevelferden.

Usikkerhet på hvem som har ansvar for å holde vedlike gjerdet?

Ta kontakt med Jordskifteretten. De kan hjelpe dere med en fordeling av kostnader og hvem som skal har ansvar for de ulike strekningene langs gjerdet.

Vurderer du nytt piggrådsgjerde?

Piggråd har vært forbudt siden 01.01.2010. Det er lov å vedlikeholde, men skal ikke skiftes ut med ny piggråd.

Bekymringsmelding

Det kan du sende anonymt til Mattilsynet på skjema via nettsiden mattilsynet.no.

Dans og teknologi i Tynset kulturskole

Tynset Kulturskole er nå godt i gang med det nye faget dans og teknologi.

– Faget handler om å vekke fantasi og skaperlyst hos elevene! Gjennom vårsemesteret har vi eksperimentert med lys- og lydeffekter, bevegelse og dans, lett etter små fortellinger i detaljene i gamle hus, og elevene jobber i skrivende stund med å lage sine egne skrekkfilmer med dans og effekter i skogen, opplyser faglærer Gunhild Nyaas.

Som danselærer og danser i egne produksjoner, forteller Nyaas at det å arbeide med dans handler om å tørre å fantasere, bruke alt man har av forestillingsevne og lære seg å se ordløse fortellinger i bilder, musikk og dans.

– Målet mitt er at de elevene skal tørre å være skaperne av egne uttrykk. Som danselærer opplever jeg at elevene er godt vant med å bli fortalt hva de skal gjøre, og som lærer er det er gøy å se at de utvikler seg danseteknisk, men jeg ser også at mange blir stående blanke når de selv blir bedt om å skape. Målet med det nye faget er å vekke all den fantasien og leken som ligger i dem, og at de skal tørre å bruke den i eget kreativt arbeid. Min rolle som lærer er først og fremst å sette noen gode rammer for arbeidet deres, poengterer Nyaas.

– Faget handler om å inkludere teknologi som ett av de ”instrumentene” vi i kulturskolen bruker i opplæringen slik at elevene skal få en bredere erfaring med å produsere kulturelt innhold. Å mestre ulike former for teknologi, er allerede en viktig del av det å jobbe med

Gunhild Nyaas (foran) er faglærer i dans og teknologi

kulturproduksjon i arbeidslivet, så det å inkludere teknologiske og digitale verktøy inn i kulturskolens opplæring er både viktig og riktig i vårt arbeid med å utdanne fremtidens arbeidere innen kultursektoren, understreker rektor Ida Strypet.

Faget er for elever fra 7. klasse og oppover. Ny sjanse for påmelding er fra høsten av, og påmelding skjer via kulturskolen.

Vi trenger flere frivillige

Tynset kommune ønsker å rekruttere flere frivillige til ulike praktiske og sosiale oppdrag.

Som frivillig kan du bidra til at andre innbyggere får et tryggere og bedre liv. Frivilligheten settes stor pris på og vil bli stadig viktigere for lokalsamfunnet i årene som kommer. For å gjøre det enklere å være frivillig på Tynset har vi tatt i bruk appen Nyby.

Når du bruker Nyby får du få en liste over oppdrag i appen og du velger selv når du har tid og lyst til å engasjere deg. Du svarer kun ja på oppdragene som passer deg. Oppdragene er først og fremst knyttet til personer som har hjemmetjenester, beboere i tilrettelagte boliger, beboere på institusjon, tjenesten for funksjonshemmede, dagsenteret og helsetjenesten.

Gjennom Nyby formidles det oppdrag innen:

- Følgetjeneste, f.eks. følge til lege, fotpleier, frisør, postkontor eller butikken
- Sosiale oppdrag, f.eks. gå en tur, spille spill, ta en kaffe, gå på kafé, lese avis sammen, handle eller være sosial med beboere på institusjon
- Praktiske oppdrag, f.eks. henge opp et bilde, strø eller måke, skifte lyspærer, plante eller rake i hagen til våren
- Matvert, f.eks. hjelpe til ved måltider og delta i samtalen rundt bordene

Bli med da vel!

Last ned appen på Google Play eller App Store. Søk opp Tynset frivilligsentral eller frivillige på Kvikne i appen og send en medlemsforespørsel. Du kan også melde deg inn i gruppa ”innbyggere på Tynset” eller ”innbyggere på Kvikne” dersom du selv trenger en hjelpende hånd.

Lurer du på noe? Kontakt Tynset frivilligsentral ved Gudrun Bakken på telefon 416 51 712 eller epost post@tynset.frivilligsentral.no

Ordføreren har ordet

Tynset for alle

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

Innimellom utfordringene som koronapandemien stiller oss overfor, er det byen Tynset som debatteres flittig om dagen. Endelig er det engasjement å spore fra flere hold, noe som er veldig bra. Som politikere har vi vært tydelig på at bybegrepet som vi har vedtatt ikke har all verdens egenverdi, men hvis vi benytter det som starten på den videre utviklingen av Tynsetbyen med ambisjoner om en by med betydelig mer liv og røre, så er det absolutt verdt det. Det forplikter å definere seg som by, derfor forplikter vi oss også til å arbeide for å nå målet om et mer urbant og mer levende sentrum. Og det mener i alle fall jeg er fremtidsrettet og utrolig positivt. Regionsenteret Tynset og Tynsetbyen har veldig mange gode kvaliteter, men potensialet for større attraktivitet er stort. Derfor må vi arbeide for å bli enda mer attraktiv for enda flere. For å få det til er det viktig at innbyggere, næringslivet og kommunen engasjerer seg og trekker i samme retning.

Det er viktig å tiltrekke seg enda flere folk til byen Tynset for å lykkes med et mer myldrende sentrum. Jeg tror ikke løsningen ligger i kun enkelte tiltak. Vi må gjøre flere ting; vi må stimulere til mer handel, flere restauranter og mer uteservering, torghandel og uteliv. Vi må ha tjenester og tilbud, som tiltrekker seg et bredt spekter av folk. Det handler om et mangfold innen næringsliv, det handler om et vidt og spennende kulturliv, spennende og attraktive anlegg, arrangementer og møteplasser som dekker ulike behov og at det legges til rette for samvær, hygge og trivsel.

Vi har nylig vedtatt å søke midler fra fylkeskommunen til å drive stedsutvikling. Pengene er kanskje ikke det aller viktigste, men vedtaket som sier at vi ønsker å bruke tid og ressurser på en slik utvikling er gull verdt. Uansett håper vi at vi blir tilgodesett, da det vil hjelpe oss med å sette et ekstra trykk på dette arbeidet med byutvikling.

Vi er også midt i arbeidet med kommunens arealplan og kommunedelplan for Tynset by. I dette arbeidet inngår det mange temakart, mulighetsstudier og analyser, som skal hjelpe oss gjennom planarbeidet. Dette kunnskapsgrunnlaget som utarbeides skal hjelpe oss videre når vi skal behandle alle innspill som har kommet inn, og når vi skal legge en kurs for hvordan vi ønsker utviklingen av Tynset og Tynsets arealer videre, både i byen og i hele kommunen ellers. Vi har fått mange innspill og vi opplever at det er mange som vil være med å bidra til den videre utviklingen av Tynset. Det setter vi stor pris på.

Dette er spennende arbeid, og det vil nok bli mang en diskusjon i løpet av året om parkeringsarealer, grøntområder, parker, næringsarealer, ulike boligområder, hytteområder, bruken av arealene langs Glomma, med mer.

Det som er sikkert, er at ikke alle kommer til å bli enige, og noen vil bli skuffet. Ofte er det sånn at mange er negativ til at kommunen skal bruke penger på noe man selv ikke setter spesielt pris på, eller noe man selv kanskje ikke har noen direkte nytteverdi av. Men husk da at dette kanskje er utrolig viktig for noen andre. Det er viktig å vise raushet og unne at andre

også får nytte godt av fellesskapets kasse. Det er ingen som sitter med fasiten på hva som er rett og galt å bruke tid og penger på.

Som politiker er det viktig å tenke helhet, og man må lytte til og ivareta alle grupper på best mulig måte. Alle er like mye verdt! Derfor må vi legge til rette for at alle kan inkluderes, leve trygt og godt og ha noe lystbetont å gjøre i fritiden. Vi ønsker jo at alle skal trives med å bo i Tynset kommune!

Kommunens visjon er "Tynset for alle". Hvis vi virkelig mener det, må vi tenke mangfold i alt vi gjør. Derfor trenger Tynset både diverse idrettsanlegg, ulike arenaer for uorganiserte aktiviteter, som for eksempel skatepark, skog og arealer for ro og fred, bofellesskap for eldre og andre grupper, boliger og aktivitet både i bygd og by, ulike linjer på våre videregående skoler, et rikholdig tilbud av desentralisert høyskoleutdanning, et mangfold i arbeidsplasser, og sist, men ikke minst, flere møteplasser hvor en kan møte andre når en føler for det.

Jeg ser frem mot et spennende år og håper at koronaen nå snart lar oss alle være i fred. Og helt til slutt vil jeg takke dere alle for den innsatsen dere alle har lagt ned for at vi alle skal komme oss gjennom denne pandemien sammen. Jeg er både rørt og stolt over deres positivitet og hjelpsomhet. TAKK!

Vennlig hilsen
Merete Myhre Moen

Festivalsommer - og høst

Etter et år med avlyste arrangementer og svært magert kulturtilbud ser det ut til at vi er tilbake til før korona-tid ifølge sommerens festival- og aktivitetstilbud i Fjellregionen.

Opera di Setra

2.- 4. juli: "Trylleføyten"

Opera di Setra har produsert fullskala operaoppsetninger på fjellet i Østerdalen i 10 år, og har hatt en formidabel utvikling. Med stadig flere samarbeidspartnere har vi skapt en lokal og nasjonal kunstarena i Nord-Østerdalen på et sted ingen kunne tro opera kunne finne sted.

Trylleføyten er en opera i to akter med noe av operalitteraturens mest kjente musikk,

halsbrekkende arier og den lystige fuglefangeren Pappageno. Perfekt for fjellets fauna med rolleadaptasjoner til tusser, troll, underjordiske og nøkken. Operaen har stått på ønskelisten i mange år, og i 2021 tør vi ta sats tross korona og andre utfordringer! Operaen muliggjør bruk av lokale krefter og vårt eget Nord - Østerdal operakor stiller sterkt under kyndig ledelse av Elin Persson.

Les mer: www.operadisetra.no/arets-forestilling/

Olsokspelet i Tyllaldalen 2021

30. og 31. juli: "Bak lengste mil"

Vi inviterer til spel i Tyllaldalen i sommer! Årets spel blir litt annerledes og koronatilpasset, men vi håper å kunne gi publikum er vakker olsokopplevelse på Tyllaldalen bygdetun i juli.

Årets spel er Bak lengste mil, der handlingen er satt til en gård i den vesle fjellbygda Tyllaldalen en gang på 1100-tallet. Vi møter menneskene her midt i en tid med store endringer: Kristendommen og den nye trua som er i ferd med å

få fotfeste i landet reiser mange spørsmål. På denne lille gården i Nord-Østerdalen, langt fra Nidaros, slites de mellom tro og tvil, kirkebygging og slått, himmel og jord. Det blir konflikt og kjærlighet - og selvfølgelig vakker musikk!

Les mer: www.olsokspelet.no

TronTalks

6.-8. august: "Høre til"

TronTalks er en spennende ny festival som dukket opp på Tynset i fjor med kjente navn som Thomas Hylland Eriksen og Henrik Syse (se foto) på programmet.

Som oppspill til TronTalks 2021 vises den personlige generasjonsfortellingen "Mor av en nasjon" i Tynset Kulturhus, torsdag 5. august kl 19.30.

Camp TronTalks, en sommeraktivitet for ungdom fra 14 år og

oppover, foregår fra 30. juli til 7. august på Tynset.

Takket være Kjell Aukrust kan "alle" kjenne igjen en alvdøl. Men hva om de som bor her ikke lenger kjenner seg som alvdøler? På årets TronTalks skal vi snakke om tilknytning, å lytte, sosial kontroll, konformitet, arkitektur, landskap og mye om tilhørighet. Festivalen går inn i vår tids mest betente spørsmål. Det handler om avstanden mellom en urban mobil maktelite og folk som er knyttet til stedet og kulturen de har vokst opp i og som opplever at de ikke blir hørt.

Les mer om TronTalks og årets deltakere: www.trontalks.no

Jazzfestival

3. - 5. september

Tynset jazzklubb inviterer til jazzfestival igjen!! Med artister som bl.a. Nils Petter Molvær, The Sinatra Songbook og Trio de Janeiro inviterer de til en swingende helg i starten av september.

Følg med på facebook.com/tynsetjazzklubb for flere artistlipp
Billetter kjøpes på tynsetkulturhus.no

Slutten på ein pandemi?

Vi skriv juni 2021. Det er 17 månader sidan vi starta å høyre om koronaviruset, dei fleste føler at dei har fått meir enn nok.

Tekst: Kommuneoverlege Tor Halvor Bjørnstad-Tuveng

Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Illustrasjon: Gerd Altmann / Pixabay

Pandemien har spreidd seg til alle verdas kontinent og i bølger har den herja land etter land. Men noko er i ferd med å skje. Det kan føles som at det starta med presidentvalget i USA. I mange land kan det virke som at stødige hender har tatt styringa, kaos har sakte måtte vike for kontroll.

Sidan den fyrste veka i januar har vi uavbrutt vaksinert tynsetingar mot korona, kvar onsdag, heilt fram til no. Like over 30 % av tynsetingane er vaksinerte med ei dose, rundt 20 % med to. Den 13. mai gjekk smittealarmen på legekantoret, og vi såg starten på eit stort smitteutbrudd, som trengte omfattande nedstenging til for å slås ned.

Men med fortvilelsens tårer i augene, kunne ein skimte konturane av noko som lyste svak av håp. Der smitten breidte seg og traff vaksinerte personar stoppa den. Rett nok vart fleire som var vaksinerte med ei dose smitta, men ei slags usynlig boble skjerma den vaksinerte befolkninga. Sjukeheimar, helsepersonell, dei fleste over 65, dei under 65 med høg risiko for alvorlig forløp, alt i alt var svært mange sårbare personar beskytta mot smitte. Utbruddet var ille, men om dette hadde skjedd nokon månader før hadde det vore ei katastrofe.

Vi skal fortsette å vaksinere. Samtidig skal vi fortsette å være heime ved sjukdom, teste oss, holde avstand, ha reine hender så lenge som det trengs. Men kor lenge er det egentlig igjen? Er dette slutten på pandemien eller berre ei pause før akt nummer to?

Per i dag virkar det som vi ser slutten, eller i allefall ein pause i koronaen. Vaksinene har gode resultat, i land som når 60 % vaksinasjonsdekning stuper smittetalla og samfunna kan åpnast opp. Israel og Storbritannia kunne i starten av mai vise til at vaksinerings gav svært gode resultat i å forebygge smittespredning.

På Tynset blir det vaksinasjon kvar onsdag, kanskje også kvar torsdag gjennom sommaren. Vi veit ikkje når vi kan slutte, men vi vil få meir vaksiner i sommar, og 1. august trur vi at alle over 18 år har fått ei dose. Vi vil då være litt forbi vaksinasjonsdekninga som Storbritannia har no. I midten av september trur vi at vi kan være ferdige med dose 2 for alle.

Perspektivet er optimistisk, den jamne tynseting veit å sette pris på å

være fullvaksinert før elgjakta, og ikkje minst før rakfisklaga, som kjem seinare på hausten.

Vil vi trenge fleire vaksiner etter dette? Den mykje omtalte dose 3? Det må vi finne ut saman. Vaksinen som vi vaksinere med per i dag viser i studier å være effektiv på alle mutasjonar så langt.

Ser vi slutten av pandemien berre nokon månader framfor oss? Det er mykje som kan tyde på akkurat det. Det er lov å håpe på at alt blir bra, og at regnbogen, som er symbolet på håp som har fulgt oss gjennom pandemien, når bakken ein plass der i mellom august og september.

Sommerjobber og sommeraktiviteter for barn og unge

Tynset kommune har i år satset ekstra på sommerjobber for ungdom og sommeraktiviteter for barn og unge. Tilbudene er et resultat av godt tverrfaglig samarbeid og forankret i et prosjekt der bedre samhandling rundt barn og unge har fokus.

Tekst: Beate Hjertager
Foto: Teknolabben

Sommeraktiviteter

Regjeringen har i år bevilget ekstra midler til sommerskole for elever i grunnskolen. Sommerskole er ikke skole i vanlig forstand, men kan inneholde et bredt spekter av faglige, sosiale og kulturelle aktiviteter. Bakgrunnen er covid-19-pandemien, som har gjort at meningsfylt aktivitet for barn og unge har kommet ekstra i fokus.

Tynset kommune inviterte lag og foreninger til å være medarrangører av sin "sommerskole". Resultatet har blitt et variert tilbud der 7 aktører tilbyr 13 ulike aktiviteter.

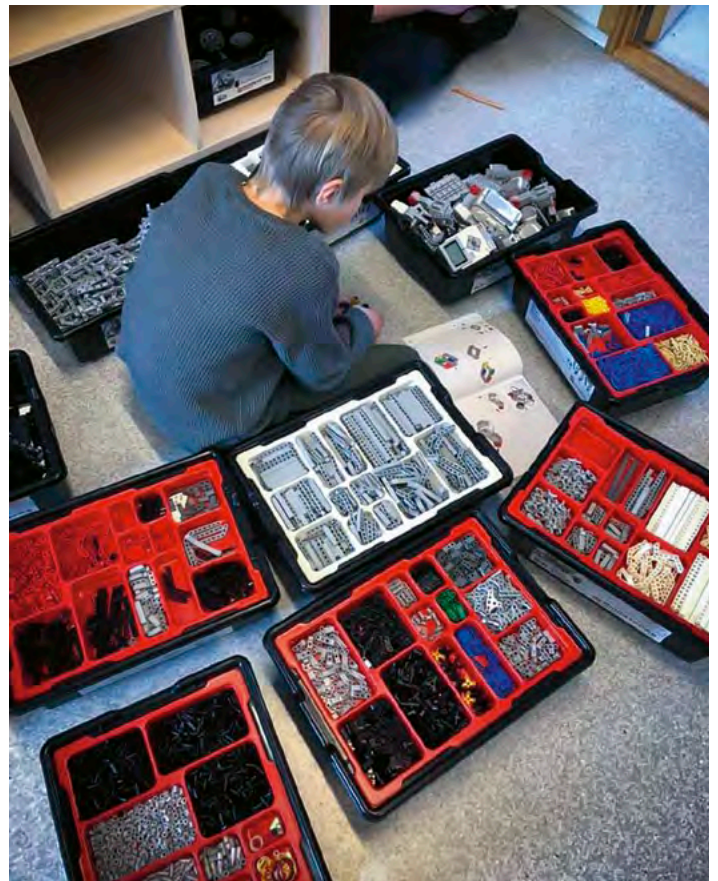
Alle aktiviteter er gratis, med påmelding til den enkelte arrangør. Kommunen sørger for koordinering av tilbudene, og info har gått direkte til målgruppa, skolene og andre som jobber med barn og unge.

Her er noe for den som har hopp og sprett i kroppen og vil delta på multisportuke, den nysgjerrige som vil delta på Forskerfabrikken, den tekniske som vil teste ut Teknolabben, eller lære å kjøre lys og lyd i regi av Teater i Fjellregionen. Eller kanskje heller stå på scenen, snekre kulisser eller sy kostymer, alt med kyndig veiledning. Det er også noe for den som aldri har vært på tur ute, men har lyst til å prøve "Liveterbestute" eller flåteferd med Trontiki, begge deler i regi av Tron ungdomssenter. Om en liker best å filosofere over livet, kan en gjøre det på filosoficamp i samtale med likesinnede ungdommer og en kjent, norsk filosof. Eller kanskje lære å komponere eller uttrykke seg gjennom dans og bevegelse på komposisjonscamp eller bevegelsescamp? Filosofi og musikkfestivalen TronTalks tilbyr disse campene for ungdom. Om noen helst bare vil være sosial og møte andre, spille Nintendo eller brettspill, er kulturhuset stedet i hele sommerferien. Ved spørsmål kontakt kultursjef Beate Hjertager mobilnr 906 19 060.

Sommerjobber

Tynset kommune lyser hvert år ut en del sommerjobber på ulike områder, men det er ofte vanskelig å få sommerjobb for de som er under 18 år. For noen år siden samarbeidet kommunen med NAV om et prosjekt der det var mulig å tilby noen ekstra sommerjobber. Det har vært et savn da dette prosjektet ble borte. Det var for mange inngangsbilletten til videre sommerjobber og deltidsjobber. Den første jobben, en attest og en referanse er nøkkelen videre, og er den vanskeligste jobben å få.

Kommunestyret har bevilget kr 150.000 til sommerjobber for ungdom i 2021. Ved hjelp av prosjektmidler i tillegg ble det mulig å lyse ut 35 sommerjobber for ungdom 15-18 år, og noen få ekstra sommerjobber for ungdom over 18 år. Gjennom et samarbeid på tvers i kommunen ble det mulig å utlyse jobber på en rekke ulike områder. Det kom inn 124 søknader til jobbene, noe som tydelig viser hvor stort behovet er. I tillegg til disse 35 jobbene tilbyr kommunen også 12 jobber i prosjekt "Sommer i arbeid" som er støttet av BUFDIR. Her jobber ungdom-

Er du teknisk anlagt, kan aktivitetene ved Teknolabben være noe for deg.

mene i grupper med variert praktisk arbeid, som ulike oppdragsgivere betaler for. Arbeidet ledes av to dyktige pedagoger. I fjor het prosjektet "Sommer i skogen" og rydding av skileikarena i Haverslia og vedhogst ga inntekter som ble fordelt mellom deltagerne. Alle fikk attest og referanse, og for noen ble dette inngangsbilletten videre i annen jobb.

På toppen av disse jobbene genererer også Tynset kommune sin sommerskole/sommeraktiviteter noen ekstra sommerjobber. Flere av aktivitetene ansetter aktivitetsledere blant eldre ungdom eller studenter.

Tynset kommune vil høste erfaringer gjennom årets prosjekt, både når det gjelder sommerjobber og sommeraktiviteter. Erfaringene så langt viser at behovet er stort. Målet er å kunne videreføre og videreutvikle tilbudene i årene som kommer.

Kommunedirektøren har ordet

Kriseledelsen

Gjennom pandemien og ikke minst ved det siste smitte utbruddet, er det ofte blitt referert til kommunens kriseledelse. Men det er ikke sikkert at alle innbyggere vet hva kommunens kriseledelse er.

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

Kort fortalt kan man si at kriseledelsen består av de folka som til daglig utgjør kommunens øverste ledelse, samt personer som har kompetanse på informasjon og bruk av informasjonskanaler. I kriseledelsen i Tynset sitter følgende personer med følgende roller:

Ordfører Merete Myhre Moen

- Kommunens ansikt utad
- Informasjon til presse, eksterne samarbeidspartnere, innbyggere og egne ansatte
- Samarbeider nært med rådmann og øvrige i kriseledelsen

Kommunedirektør Erling Strålberg

- Leder av kriseledelsen

Ass. kommunedirektør og beredskapskontakt, Morten B. Often

- Kontaktledd mellom kriseledelsen, politiet og andre samarbeidspartnere
- Løpende kontakt med sekretariatet.
- Oppfølging og effektivering av beslutninger
- Samle tråder, overvåke beslutningsprosesser og ressursforvaltning
- Rapportering til fylkesmannen

Informasjonsmedarbeider Gosia Kveberg

- Utarbeide pressemeldinger sammen med ordfører
- Verifisere innhentede opplysninger
- Utarbeide offisiell informasjon til servicetorg

Fagleder personal

- Intern oppfølging innen personalområdet
- Hovedansvarlig for pårørendekontakt

Utdanningsjef Bent Kvisle, helse- og omsorgssjef Øystein Kyrre Johansen og teknisk sjef Svein Magne Storaas

- Disse lederne har ansvaret for oppfølging av de virksomhetene som de til daglig har ansvaret for

Kriseledelsen kan utvides med personer etter hva slags krise det dreier seg om. Eksempelvis har kommuneoverlegen Tor Halvor Bjørnstad-Tuveng hatt en meget sentral rolle i kriseledelsen under pandemien. Dette har i tillegg vært en krise der alle øverste ledere for kommunens virksomheter har blitt involvert.

Når kriseledelsen er samlet, fungerer den som et kommandosenter for kommunens virksomhet. Å sette kriseledelse er en svært effektiv organisering for å kunne ta raske beslutninger, noe som er helt nødvendig for å håndtere en krisesituasjon. Utfordringen med denne formen for ledelse, er at den er lite demokratisk.

Hva er kravene til en kommunes beredskap ?

Tynset kommune er pålagt ansvar for befolkningens ve og vel i lover og bestemmelser som regulerer de ulike kommunale tjenesteområdene. Derfor setter staten krav til at kommunen kontinuerlig jobber med beredskap, over på ulike kriser samt driver et kontinuerlig arbeid for å forebygge og redusere omfang av eventuelle skader. En beredskapsplan er utarbeidet for at kommunen skal stå best mulig rustet og klar for å håndtere en krise. Planen er utviklet for å sette kommuneledelsen i stand til å håndtere en større ulykke eller uønsket hendelse, som vi ikke er i stand til å håndtere innenfor den daglige organiseringen. Beredskapsplanen er omfattende, og dersom kommunen skal klare å nyttiggjøre seg av denne, må det øves. Derfor gjennomfører Tynset kommune jevnlig øvelser på ulike typer kriser. Vi kan øve selv, eller i samarbeid med Statsforvalteren og andre aktører som er viktige i en krisehåndtering, som for eksempel politi, brann og redning, Røde Kors, Mattilsynet mfl. Når en krise oppstår, er tiden ofte en kritisk faktor. Tida til å tenke gjennom viktige beslutninger er begrenset. Da er gode rutiner for håndtering av ulike situasjoner helt avgjørende. Dette er rutiner som er utarbeidet av flere personer under rolige omgivelser, og støtter opp om muligheten for å ta riktige beslutninger under en krise.

Informasjon

Uavhengig av hvilken type krise en kommune kan komme ut for, er informasjonsbehovet ut til omverdenen svært omfattende. Kommunen informasjonsstrøm i forbindelse med en krise, skal alltid være forankret i kommunens kriseledelse. Informasjonsarbeidet er krevende. Informasjonen skal være korrekt og sann. I tillegg må den komme raskt, og framstilles på en slik måte at leseren slipper å tolke. Er informasjonen som skal ut av særlig stor viktighet, kompleksitet eller nyhetsinteresse,

kan kommunen velge å gjennomføre en pressekonferanse eller opprette informasjonstjenester. Ellers er kortfattet og forutsigbar informasjon i form av pressemeldinger gjennom kommunens hjemmeside en effektiv måte å få ut informasjon til kommunens innbyggere. Et godt samarbeid med lokal presse likeså.

Erfaringer fra pandemien

Gjennom pandemien har kommunen fått "drillet" beredskapsarbeid og kriseledelse. Det er hevet over enhver tvil at Tynset kommune nå står bedre rustet til å håndtere nye kriser. En særlig viktig erfaring har vært å stå i en krise over tid. Dette er en faktor man ikke fanger opp i ordinære øvelser. Den beste erfaringen sett fra kriseledelsen perspektiv gjennom pandemien har likevel vært samspill med og innsats fra kommunens ansatte og innbyggere. Jeg har nå skrevet mye om hvordan kriseledelsen har jobbet og jobber, men det må likevel erkjennes at kriseledelsens arbeid er fullstendig prisgitt de ansattes innsats og innbyggernes medvirkning til en god håndtering av pandemien. Her er det svært mange som har lagt ned en innsats langt utover hva som kan forventes. Fra kriseledelsen retter vi en stor takk til dere alle.

Egenberedskap

Avslutningsvis vil jeg slå et slag for egenberedskapen. Som en naturlig konsekvens av at vi bor i et av verdens fredeligste og sikreste land, er vår egen beredskap noe som mange av oss ikke fokuserer så mye på. Gjennom pandemien ble vi likevel minnet på dette. Stengning av landegrensener og delvis tendens til hamstring minnet oss på at det ikke er en selvfølge at det vi trenger finnes i butikkhyllene. Hadde pandemien vært enda mer alvorlig, kunne det raskt ha oppstått en situasjon der forsyningslinjer av livsviktige varer hadde blitt brutt.

Når vi snakker om egenberedskap, snakker vi ofte om hvor lenge vi hadde klart oss med det vi har hjemme. Det er til slutt dette som kan være avgjørende for hver enkelt av oss ved en virkelig stor krise.

Jeg oppfordrer alle til å gå inn på hjemmesidene til direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap, www.dsb.no Der står det mye nyttig om dette temaet. Tynset kommune vil i tillegg bidra til å sette fokus på dette under egenberedskapsuka, 1.-7. november 2021.

Erling Strålberg
Kommunedirektør

Tynset bibliotek inviterer deg med på Norges kuleste sommerleskampanje!

Lag en profil på sommerles.no og les så mye du orker i løpet av sommerferien. Les bøker, få kule premier, prøv det nye spillet og les sommerlesfortellingen til Mari Moen Holsve! Tema i år er regnskogen.

SJEKK UT SOMMERLES.NO FOR MER INFO ELLER SPØR PÅ BIBLIOTEKET. SOMMERLES STARTET 1. JUNI OG AVSLUTTES 31. AUGUST.

Åpningstider biblioteket

Hovedbiblioteket har sommeråpningstider i perioden 21. juni – 20. august:
Mandag, tirsdag og torsdag kl. 11-15, onsdag kl. 11-17, fredag kl. 11-13 og lørdag kl. 11-14.

Kvikne bygdebibliotek holder stengt i skolens ferier.

Åpningstider helsestasjon

Helsestasjonen har åpent fra kl. 09-14 i sommer. I uke 29 og 30 er helsestasjonen stengt.

Svangerskapsomsorgen

Jordmor har ferie i uke 25, 26, 27 og 28 (21. juni - 16. juli).

Nyfødte kan ta kontakt med Fødestua for ammeveiledning, oppfølging rett etter fødsel. Andre henvendelser: Servicetorget 62 48 50 00.

Driveplikt og jordleieavtaler

Alle som eier jordbruksareal har plikt til å sørge for at jorda drives og holdes i hevd. Dersom grunneier ikke selv driver jorda, kan driveplikten oppfylles ved at jorda leies ut til andre som driver.

Det er et krav at jordleieavtaler inngås skriftlig, at de er av minst 10 års varighet, og at de i leieperioden ikke kan sies opp av jordeier. I spesielle tilfeller kan det inngås leieavtaler for kortere tid, men da skal disse avtalene godkjennes av kommunen. Kravet om langsiktige leieavtaler er begrunnet med at det vil gi en bedre utnyttelse av arealressursene enn kortere avtaler.

Når det gjelder leiepris avhenger dette av mange faktorer, men i Tynset er det vanlig med leiepris for grasjord fra kr. 0 per dekar og oppover til kr. 200-250 per dekar. Kanskje noe høyere for godt areal i kort avstand til garden og for god potetjord. Det viktigste er at jorda drives, og det er det grunneier som har ansvar for. Standardkontrakter finnes på nett, eller kontakt landbrukskontoret som også kan bistå.

Plan for Tynset by

Det har kommet inn mange innspill til kommunedelplanen i løpet av høringsrunden.

Tekst: Trine Økseter Knudsen
Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Det har også vært mange innlegg og diskusjoner i media i den siste tiden om hva vi vil med sentrumet vårt. Dette er bra, det er flott at det er engasjement rundt utviklingen, det trenger vi! En kommunedelplan, og tilhørende tiltaksplan, blir ikke en bra plan uten at innbyggerne er med og utformer den. Debatt om ulike arealbruk og ulike tilnærming til dette er viktig og riktig. Kommunedelplanen skal gi rammen for sentrumsutvikling i tettstedet vårt. I planen vil det gi rammer for arealbruken innenfor plangrensene; for næring, boligområder, grønnstruktur, bestemmelser for fortetting i sentrum mv. I tillegg skal det lages en tiltaksplan som skal definere hva slags tiltak vi vil prioritere i planperioden.

Planavdelingen jobber med å opparbeide et kunnskapsgrunnlag som vil være en del av det som ligger til grunn for videre vurderinger i planarbeid. Disse fagrapportene vil være:

- Trafikkmønster og parkeringsanalyse. Ferdigstilt februar 2021, skrevet av Norconsult AS
- Nærings- og handelsanalyse. Bestilt utført av Vista Analyse AS, ferdigstilles i slutten av august
- Kartlegging og vurdering av biologisk mangfold i grøntområdet ved Stasjonstjønna. Bestilt av Sweco AS, ferdigstilles medio september
- Mulighetsstudie for Riseeggenga, Bjørnsmojordet ved COOP og Nytrøen industriområde. Bestilt av Asplan Viak, ferdigstilles medio august
- Grønnstruktur, fortetting, transformasjon og bokvalitet, under bestilling
- Behovsanalyse for eksisterende og nye bolig- og næringsarealer, utføres av planavdelingen, ferdigstilles i slutten av august

Det å jobbe frem et omfattende kunnskapsgrunnlag tar tid, men er viktig som grunnlag inn i de vurderinger som skal gjøres. Etter sommeren skal det gjennomføres en samfunnsdebatt hvor alle blir invitert for å delta. I disse coronatider vil praktisk gjennomføring av medvirkningsprosesser kunne være en utfordring. Vi arbeider med å konkretisere en løsning hvor vi gjennomfører samfunnsdebatten som en serie med podcaster, med en andel deltakere og med mulighet for digital medvirkning. Nærmere informasjon om møtet vil komme. Så håper vi at debatten lever videre over sommervarmen og kan tas videre inn her.

Som nevnt var frist for merknader i innledende planprosess 30.04.21.

Det har kommet inn 35 innspill, kort oppsummert her:

- **Statsforvalteren i Innlandet:** Det forventes at kommunen klargjør Tynset by sitt potensiale for både fortetting og transformasjon i sentrum, jf. føringer i statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transport-planlegging.
Kommunen bør bruke temaet fortetting og transformasjon som en strategi for å skaffe tilstrekkelige sentrumsnære arealer til ny bolig- og næringsbebyggelse. Statsforvalteren forventer også at det planlegges for å gi Tynset bymessig utvikling med bl.a. en tetthet i bebyggelsen som kjennetegner en by. Det kan med fordel defineres en sentrumsone nært kollektivknutepunkt der det legges til rette for ekstra høy utnyttning, dvs. minimum to etasjer over hele tomte.
Når det gjelder ønsker om ny handels- eller nærings-etablering ved Motrøkrisset og ny næringsetablering mellom Tynset bru og Røroskrysset er Statsforvalteren opptatt av at det gjennom planprosessen vurderes og synliggjøres realistiske alternativer. De mener det er rett å signalisere allerede nå at begge de nevnte etableringene sannsynligvis er i strid med nasjonal jordvernpolitikk. Etablering av handel med varer som ikke er plass- og/eller transportkrevende ved Motrøkrisset er i tillegg og sannsynligvis i strid med føringer i Statlige Planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.
- **Direktoratet for Mineralforvaltning:** Kommunen bør vurdere hvordan uttak innenfor planområdet, og mulige utvidelsesområder for de uttaksområdene som er satt i drift, sikres en forutsigbar og langsiktig utnyttelse av ressursene.
- **Statens vegvesen** mener kommunen bør se på utfordringer med spredt bosettingsmønster når det gjelder areal- og transport-planlegging. De mener kommunens virkemidler for å redusere trafikken i stor grad vil knytte seg til arealplanlegging, og viser til Nasjonal transportplan 2018-2029 (NTP), der ett av tre hovedmål for transportpolitikken er å redusere klimagassutslippene.

- **Innlandet Fylkeskommune** vil tydeliggjøre at nye næringsarealer utenfor sentrumsområdene av Tynset kan være i strid med Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Fylkeskommunen mener Tynset bør utnytte og fortette eksisterende næringsarealer, eventuelt tilrettelegge for nye næringsarealer i nær tilknytning til sentrumsområdene av Tynset. Det henvises også til gjeldende regional vannforvaltningsplan som er under revisjon, og skal bidra til å samordne og styre arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom miljømålene fravikes kan dette gi grunnlag for å fremme innsigelse.
- **Mattilsynet (høringsinstans til arealplaner):** Viktig at det vurderes kapasitet og leveringssikkerhet til vannkilde, vannbehandling og ledningsnett for mulig etablering av nye boligområder og næringsområder. Infrastruktur til drikkevann og avløp må følges opp ved planlegging av nye bolig- og næringsområder slik at behovet for brannvann dekkes, og det ikke oppstår problemer med vannkvalitet og leveringssikkerhet for andre abonnenter i forsyningsområdet.

Ellers har bedrifter og privatpersoner innspill til følgende:

Boligområder

- **Kvennstøa velforening v/ Erlend Fridtun Øyen:** Arealplan for Kvennstøa boligrend
- **Stein Tronsmoen** nytt boligfelt i Kjæreng
- **Byggeservice Nord-Østerdal AS:**
 1. Ønske om boligutvikling på Rundmoen, GID 42/1
 2. Utvidelse av boligområdet 'Brennerud' i bygda på GID 72/12 på vegne av Karin Østigård
 3. Konsentrert småhusbebyggelse som fortetting på GID 71/530 i Rørosveien 40 på vegne av eier Marit Anny Nystuen
- **Ingeborg Sandbakken**, eiendommen GID 36/1 på Sandbakken som fremtidig boligområde i Tynset sentrum
- **Hege Oldertrøen:** Vedrørende arealformål for eksisterende hytte i LNF-område i bygda
- **Simen Kalbækken:** Endring fra LNF til boligformål for dispensert boligtiltak
- **Hans Olaf Sandvold:** GID 39/6 i Haverslia ønskes satt av til boligformål, frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse
- **Planråd AS**
 1. Utvidelse av boligområdet i Brennerud i bygda, på eiendom GID 91/60 på vegne av eier Bjørn Jordet
 2. Ny konsentrert småhusbebyggelse og lavblokker i Sandvollskoia, med mulighet for ny tilførselsvei til Tynset sjukehus og Norsk helsearkiv samt Arnemoeiendommen. På vegne av eier hans Olaf Sandvold
 3. Ønske om nytt boligområde i Brydalslia på GID 71/112 på vegne av grunneier Gunnar Bull-Aakrann
 4. Ønsket boligutvikling på Moan, GID 91/115 vest for idretts anlegget på Vidsyn på vegne av eiere Hilde Myrvang Male og Aleksander Torgersen
 5. Boligutvikling på eiendommen Myrvoll på vegne av grunneier av GID 39/49 Haverslia Nord AS

Kombinert bolig- og næringsområder

- **Støholen Eiendom** vedrørende å endre formål for eiendommen GID 71/318 i Rørosveien 19 til bolig og næring som i tidligere plan (2007-2015)
- **Planråd AS**
 1. Bolig- og næringsareal samt fritidbebyggelse i Tylldalslia på vegne av grunneier av GID 37/1 May Solveig Barmoen
 2. Kombinert næring- og boligbebyggelse på eiendom GID 44/113-149-471 i Parkveien, på vegne av Tron Eiendomsutvikling
 3. Utvikling av eiendommen Arnemo til bolig- og næringsareal
 4. Arne Støholen, innspill om næringsareal på eiendommene på Risegga/Riseggenga

Næring

- **COOP v/Morten Stulen** om tilrettelegging av nye næringsarealer på eiendommene GID 43/1 vest for eksisterende Domus bygg som utvidelse og nytt næringsareal på eiendom GID 77/42 i Motrøkrysset
- **Tynset Bondelag** om innlemming av nasjonal jordvernstrategi i kommunedelplanarbeidet

Sentrum/Tronstutomta

- **Oddbjørn Dalløkken** ang. vedlikeholds nivå på kommunal eiendom og bruken av Tronstutomta
- **En aktiv alderdom** om bruken av Tronstutomta, utredning av området fra Rådhuset og bort til Tjønnesenteret med målsetting om bygging av seniorboliger
- **Mahnaz Moayeri:** Ønske om en stor park med lekeplass til barn på Tynset, med funksjon som møteplass og integreringsarena
- **Miljøpartiet de grønne:** utvikling av sentrum i forhold til Tjønnesenteret, dyrka mark, gågater, grøntarealer, torg, gang- og sykkelveier og Tronstutomta
- **Helge Bakke** om sentrumsutvikling/-utviklingsretning og utforming av sentrumsområdene
- **Tolga Tynset bonde- og småbrukarlag**, om jordvern, og om trafikkmessig problematikk i forhold til jernbaneundergangen i Tynset sentrum
- **Stein Solbu** vedrørende prosess om og bruk av Tronstutomta
- **Richard Kowalik:** Fartsgrense og trafiksikkerhet i Parkveien
- **Tynset Eiendom AS** vedrørende eiendom i Parkveien 19

Etter samfunnsdebatten i høst vil vi starte utforming av plankart og plandokumenter. Etter en prosess her vil plandokumentene bli sendt til politisk 1. gangs behandling. Deretter legges de ut til høring, da er det ny mulighet for å komme med merknader.

Kommunedelplanen skal etter planprogrammets fremdriftsplan være ferdig vedtatt desember 2022, dette avhenger noe av fremdriften på delrapporter mm.

Kommuneplanens arealdel

Illustrasjonsfoto: Åsan. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Til arealdelen er det komme inn flest innspill til nye hytteområder, og ønske om noen endringer for eksisterende hytter.

Tekst: Trine Økseter Knudsen

Det er også noen innspill til boligområder og masseuttak, i tillegg til innspill om tursti, isbane for bil/motorkjøretøy, et riggområde i forbindelse med utbedring av rv. 3 og Høgget. Kort om innspillene hvor følgende har fremmet sine ønsker:

- **Jens Christian Haasted Noreng:** At det åpnes for å kunne bygge på eksisterende ubebygde hyttetomter. Peker spesielt på ei tomt i område for spredt hyttebebyggelse (Kvikneskogen).
- **Per Harald Kongelf:** Tillatelse til VA og mulighet til å fradele nye tomter og kjøpe tilleggsarealer til eksisterende. Ønske om bestemmelser angående utnyttelsesgrad på tomtene. Ønsker ikke massiv utbygging (hyttefelter) i området, ønsker å beholde dagens preg. Vil ikke at det skal bygges ut strømmett (Aumdalen).
- **Anne Waal Amundsen:** Tillatelse til VA og strøm samt internett og mobildekning (Aumdalen).
- **Planråd AS** på vegne av Martin Aaen: 2 hyttetomter ved Nyvangen på Åsan.
- **Lillian Nordmoen:** Å kunne ha mulighet til å omregulere område ved Støen-Estensmo (Kvikneskogen).
- **May Tove og Jonny Dalbakk:** Oppdaterte bestemmelser for hytter i LNF-områder på Kvikneskogen. Høyere utnyttelse og VA.
- **Tomas Lillehagen og Anja Schott:** Utvidelse av område for spredt boligbebyggelse i gjeldende plan, og utvidelse av hytteområde i gjeldende plan, begge ved Lonåsen.
- **Øystein Müller:** Utnytte egen tomt til garasje, med evt. tilleggstomt (Auma)
- **Stein Tronsmoen:** Utnytte egen tomt til boligformål/boligfelt. (Auma)
- **Norconsult AS** på vegne av Kvikne Eiendom AS: Nye bestemmelser på antall boenheter innen to av feltene i reguleringsplanen for Krullhaugen (Kvikne - Yset)
- **John Moen:** Nytt område for spredt boligbebyggelse ved Røesberget (Tyllaldalen)
- **Henning Alme, Øyvind Lervang Hagen, Kari Frøyland og Jens Christian Van Der Lagen:** Hvert sitt nye masseuttak (Auma)
- **Kongelig Norsk Automobilklubb (KNA):** Isbane for bil på Stubsjøen (Kvikneskogen).
- **Olav Trond Storøsten:** Scene og tribune i Spekehugget vurderes og tas inn i planprosessen (Brydalen).
- **Tylldalens idrettslag:** Universell utformet tursti samt gapahuk eller dagsturhytte på Heimrabben (Tyllaldalen).
- **Tronfjell eiendom AS:** Avsatt området til kombinert rigg og driftsformål, med deponi av rene masser og som område for midlertidig brakkerigg. Området ønskes utviklet til vegformål/næring/landbruk etter at rv. 3 er ferdig utbygget.
- **Planråd AS** på vegne av følgende personer som ønsker nye hytteområder
 - Jess Bygg AS, Morten Øverli samt Ola Lillemo og Rakel B. Lillemo: Hugudalsvangan på Brydalskjølen.
 - Åsansameiet: Åsan.
 - Jon Hansæl: Kvannrøsta på Åsan
 - Ola Berg: Åsvangan på Åsan (middels/høy standard)
 - May Solveig Barmoen: Haversvangan i Aumlia med middels og/eller høy standard ved
 - Bergsvein Holmen og Sigrid Kalbækken: Haversvangan i Aumlia. (middels/høy standard)
 - Magne Rønning: Tron ungdomssenter på Tylldalskjølen, (høy standard)
 - Johann Kirkbakk, Kristian og Kamilla Erstad Kirkbakk: 30 hytter med i nedkanten av Kommeren (Tyllaldalen) lav standard
- **Sametinget:** At "Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse" (KULA) omtales i planen. Mange samiske kulturminner i kommunen og stor sannsynlighet for at det er mange uoppdaga, må hensyntas i planen.
- **Mattilsynet:** Det forventes at drikkevannshensynet kommer tydelig fram i arealformålene, sammen med synlige hensynssoner og klare bestemmelser. Det ønskes også bestemmelser for å ivareta dyr- og fiskehelse, samt matjord der dette er relevant.

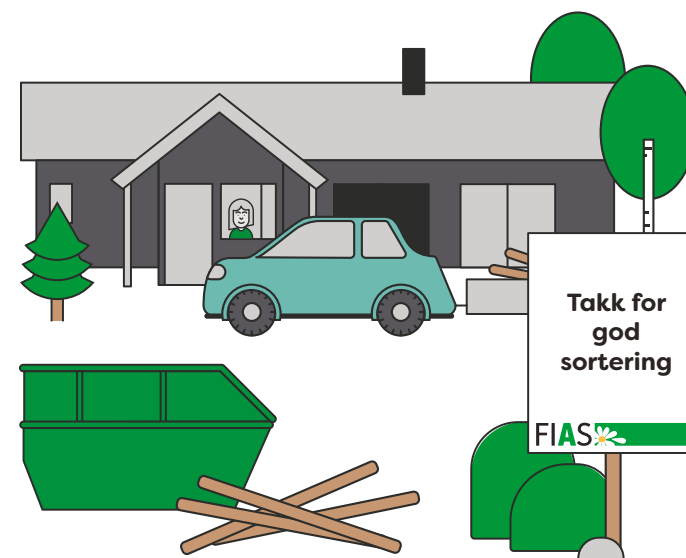
Disse instansene påpeker

- **NVE:** Det er viktig med hensynssoner for arealer som kan være utsatt for flom og/eller skred. I tillegg påpekes det at vassdrag, høyspentlinjer, reguleringsmagasin og anlegg for energiproduksjon må komme frem av plankart.
- **Bane NOR:** Sikkerhet på og rundt jernbanen må ivaretas og ønsker at deres eiendom skal legges inn i planen som jernbaneformål.
- **Direktoratet for mineralforvaltning:** Viktigheten av å sikre mineralressurser, gjennom arealformål, hensynssoner og bestemmelser. Anbefaler at det lages en sammenstilling av forventet levetid for uttakene i kommunen. De påpeker også at det kan være ustabil grunn ved gamle gruver som kan sikres med hensynssoner.
- **Nasjonalparkstyret for Forollhogna:** Bestemmelsene bør ivareta føringer fra forvaltningsplanene for verneområdene i nasjonalparken, samt den regionale planen for villrein. Ny byggeskikkveileder for nasjonalparken vil også være relevant.
- **Jordvernalliansen i Innlandet:** Påpeker viktigheten av jordbruksarealer (spesielt dyrka mark).
- **Fylkesmannen i Innlandet:** Viser til flere overordna føringer som må ivaretas i planen, gjennom utredninger, formål, hensynssoner og bestemmelser.
- **Innlandet fylkeskommune:** Viser til flere overordna føringer som må ivaretas i planen. Viser til mulighet for detaljerte planbestemmelser for lokalisering av nye spredte tomter, da plassering kan være vanskelig å forutse. Oppfordrer til å vurdere kommunens kapasitet for nye boliger og hytter, med tanke på kommunale tjenester. De har også noen foreslåtte bestemmelser. Det anbefales at kulturminner og kulturlandskap gis hensynssoner.

Det er foreløpig ikke vurdert hva og hvor mye som vil kunne tas inn i planen, en del av vurderingsgrunnlaget vil være et estimat/behovsanalyse over behovet for nye bolig-, hytte- og næringsarealer. Det arbeides med utarbeidelsen av dette nå. Estimater skal vise prognoser for hvor mye areal det er behov for i kommunen opp mot eksisterende ubebygde arealer som er avsatt til denne typen utbygging. Man må blant annet se på hvilke ubebygde arealer vi har og hvor mye som er blitt bygd de senere årene. I tillegg til dette estimatet/behovsanalysen skal innspillene vurderes opp mot andre interesser i områdene, med utgangspunkt i temakart.

Kommunedelplanen for Savalen

Kommunen er i prosess med å starte opp revisjon av kommunedelplanen for Savalen. Dette er en interkommunal plan for Tynset og Alvdal. Planen skal være med på å skape en forutsigbarhet for alle berørte parter og setter grenser for hva som kan gjennomføres i nærområdene. Alle i samfunnet kan komme med innspill/merknader, enten som enkeltperson eller del av et organisasjon/lag/foreninger e.l.

Nye åpningstider

Tynset

gjenvinningsstasjon

Gjelder fra mai 2021

Tirsdag kl.11-19
Torsdag kl.11-19
Fredag kl.11-15

(NB! kortere åpningstid fredager)

Lørdager: 29. mai, 12. juni, 3. juli,
14. august, 18. september kl.11-14.

Videre framdrift for planene

Foreløpig framdrift av planene kan sees i tabellen under. Framdriften for kommunedelplanen for Savalen er tatt fra planprogrammet (datert 28.04.2021), som ble sendt til kommunestyrene i mai. Det kan ha blitt gjort justeringer før dette ble sendt på høring.

	Kommuneplan arealdel	Kommunedelplan Tynset by	Kommunedelplan Savalen
Oppstartsak i kommunestyre	Ferdig	Ferdig	Tynset: 18.05.21 Alvdal: 27.05.21
Planprogram	Vedtatt	Vedtatt	Høringsfrist: Juli 2021
Innspill til arealutvikling	Ferdig	Ferdig	Frist: April 2022
Høring av planforslag	Desember 2021 - januar 2022	Mai - august 2022	Desember 2022 - februar 2023
Vedtak av plan	Juni 2022	Desember 2022	Mai - juni 2023

Har du spørsmål kan du ta direkte kontakt med saksbehandler Renate Torkelsen eller Kristin Aasen, tlf. 62 48 50 00.

Croods - En ny tid
Animasjon

Spirit Villhesten
Animasjon / familiefilm

Petter Kanin hopper hjemmefra
Barnefilm / familiefilm

Tom & Jerry
Animasjon / komedie

Free Guy
Action / komedie

Fast & Furious 9
Action

Black Widow
Sci-Fi / action / fantasy

A Quiet Place 2
Thriller / horror

Ninjababy
Komedie

Se fullstendig program med forestillinger og priser på www.tynsetkino.no
Billettsalget starter 1 time før forestilling
Telefon billettsalg: 62 48 52 03

Det tas forbehold om avlysninger/endringer pga. korona-situasjonen

